КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»

Кафедра освітньої політики

Програма підвищення кваліфікації інструкторів з фізичної культури закладів дошкільної освіти

«ІННОВАЦІЙНІ ТА МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ»

Програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована

до затвердження на засіданні кафедри освітньої політики

(протокол №5 від 18.05.2026 р.)

Завідувачка кафедри Галина ЛОЇК

Програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною радою

(протокол №4 від 04.06.2026р.)

Голова науково-методичної ради Павло ХОБЗЕЙ

Розробники: Сороколіт Наталія, професорка кафедри освітньої політики, докторка наук з фізичного виховання та спорту; Шиян Олена, професорка кафедри освітньої політики, докторка наук з державного управління; Пасічник Вікторія, доцентка кафедри спортивних і рекреаційних ігор Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського, докторка наук з фізичного виховання та спорту; Мандюк Андрій доцент кафедри теорії та методики фізичної культури Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського, доктор наук з фізичного виховання та спорту

Напрям підвищення кваліфікації: розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій)

Розроблено на основі Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти з вищою педагогічною освітою за іншою спеціальністю (наказ № 256 від 13.02.26 р.)

Термін дії програми: з 01.07.2026 р. до 01.07.2031 р.

Рецензент: Гургула Тетяна, професорка кафедри освітньої політики, докторка економічних наук.

Боднар Іванна, завідувачка кафедри теорії і методики фізичної культури Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського, професорка, докторка наук з фізичного виховання та спорту

І. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми. Сучасний розвиток фізичного виховання у закладах дошкільної освіти характеризується переходом від традиційної моделі організації рухової діяльності до інноваційних, інтегрованих підходів, у яких фізична активність розглядається як засіб комплексного розвитку дитини. У цьому контексті особливого значення набувають міждисциплінарні методики, що поєднують рух, гру, сенсорний досвід і пізнавальну діяльність як єдину освітню систему, орієнтовану на гармонійний розвиток дошкільника.

Актуальність спецкурсу зумовлена необхідністю впровадження в практику закладів дошкільної освіти сучасних педагогічних технологій, які забезпечують розвиток не лише рухових умінь, а й когнітивних процесів, мовлення, емоційного інтелекту та соціальної взаємодії дітей. Інноваційні методики фізичного виховання, зокрема «навчання через рух» і «рух для навчання», відповідають природним механізмам розвитку дитини

дошкільного віку та сприяють підвищенню її пізнавальної активності, мотивації до руху та загального психофізичного благополуччя.

Сучасні дослідження у галузі педагогіки, нейропсихології та дитячого розвитку підтверджують, що рухова активність у дошкільному віці є ключовим чинником формування нейронних зв'язків, розвитку уваги, пам'яті та координації. Саме тому інтеграція фізичного виховання з освітніми змістами різних галузей є не лише інноваційною тенденцією, а й необхідною умовою ефективної підготовки дитини до навчання у школі.

Таким чином, спецкурс є актуальним, оскільки спрямований на оновлення професійних компетентностей педагогів закладів дошкільної освіти, впровадження сучасних міждисциплінарних підходів у фізичному вихованні та забезпечення цілісного розвитку дитини дошкільного віку відповідно до сучасних європейських освітніх стандартів.

Цільова група: інструктори фізичної культури закладів дошкільної освіти.

Обсяг(тривалість) : 30 годин / 1 кредит ЄКТС.

Особливості реалізації програми: немає.

Форма підвищення кваліфікації: інституційна (очно-дистанційна).

Мета підвищення кваліфікації: сформувати в інструкторів закладів дошкільної освіти систему професійних знань, практичних умінь і навичок щодо застосування інноваційних та міждисциплінарних методик фізичного виховання, спрямованих на ефективний розвиток рухової, когнітивної та компетентнісної сфер здобувачів дошкільної освіти.

Завдання підвищення кваліфікації:

1. Сформувати у слухачів систему теоретичних знань щодо сучасних інноваційних та міждисциплінарних підходів у фізичному вихованні дітей молодшого шкільного віку в контексті європейських освітніх тенденцій.
2. Ознайомити педагогів із сучасними моделями «навчання через рух» та «рух для навчання» як основи інтеграції фізичного виховання з іншими освітніми галузями дошкільної освіти.
3. Забезпечити опанування методик використання інтерактивних засобів навчання (зокрема Eduball та mini-Eduball) для формування математичної, мовленнєвої та пізнавальної компетентностей учнів.
4. Сформувати практичні вміння щодо застосування комбінованої методики «Рух – координація – навчання» для розвитку координаційних здібностей, когнітивних функцій та міжпівкульної взаємодії мозку.

5. Навчити педагогів розробляти та впроваджувати компетентнісно-орієнтовані завдання у процесі фізичного виховання здобувачів дошкільної освіти.

6. Ознайомити слухачів із провідним європейським досвідом інноваційного фізичного виховання (зокрема методиками «кінетичної театралізованої гри» та «методу Кріспіані») та забезпечити можливості його адаптації до української освітньої практики.

7. Розвинути здатність педагогів інтегрувати інноваційні методики у власну професійну діяльність з урахуванням індивідуальних особливостей учнів, у тому числі з порушеннями координації та іншими освітніми потребами.

8. Сприяти формуванню готовності педагогів до рефлексії та професійного обміну досвідом щодо впровадження інноваційних підходів у фізичному вихованні в умовах дошкільної освіти.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

- мовно-комунікативна компетентність (А1.1; А1.4);
- предметно-методична компетентність (А2.1; А2.4);
- інформаційно-цифрова компетентність (А3.1);
- інноваційна (Д1).

Очікувані результати навчання:

- знає сучасні й ефективні методики і технології навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти (А2.4);
- добирає сучасні й ефективні методики і технології навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти (А2.4.);
- моделює освітній процес з фізичного виховання з урахуванням інноваційних та міждисциплінарних методик (А2.4)

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації:

Оцінювання результатів навчання здійснюється на засадах об'єктивності, прозорості та відповідності очікуваним результатам навчання. Результати навчання оцінюються за 100-бальною системою.

Практичне завдання – 50 балів, підсумкове тестування (10 запитань) – 50 балів (правильна відповідь – 5 балів).

Практичне завдання

Завдання практичної	Вимоги	Максимальний бал
1. Розробити та провести рухливу естафету з використанням м'ячів	Визначити: мету гри; правила; спосіб оцінювання результатів	5

Eduball.	здобувачів освіти; які фізичні та когнітивні навички розвиваються під час виконання вправи? (Передбачити: природні рухи (біг, стрибки, кидки, ловіння); виконання інтелектуального завдання; командну взаємодію дошкільників)	
2. Розробити комплекс із 3–4 вправ, що поєднують дві інноваційні методики «Рух і навчання», «Рух для навчання»	Передбачити у вправах: завдання для розвитку вестибулярної системи; вправи на взаємодію правої та лівої сторін тіла; елементи уваги, пам’яті та мислення. Пояснити: які фізичні якості та когнітивні процеси розвиває кожна вправа? Як ці вправи можна інтегрувати в заняття з фізичного виховання?	5
3. Розробити та провести рухливу гру або естафету з використанням методики «Рух–координація–навчання»	Передбачити у практичному завданні: координаційні дії з м’ячем (кидки, ловіння, зміна траєкторії руху); навчальні завдання (лічба, розпізнавання кольорів, букв, слів або понять); реагування на світлові чи звукові сигнали; взаємодію учнів у парах або командах (одне на вибір слухачів) Визначити: які фізичні якості та когнітивні процеси розвиває вправа? Як вправу можна адаптувати для	5

	різновікових груп дошкільників? Як інтегрувати вправу в заняття з фізичного виховання?	
4. Розробити коротку гру або рухову сценку дітей дошкільного віку з методики «Кінетична театралізована гра»	Передбачити: використання жестів, поз, міміки та рухових імпровізацій; музичний супровід або ритмічні сигнали; взаємодію дітей у парах або групах; передачу емоційного стану персонажів через рух. Визначити: які емоційно-виражальні та комунікативні навички розвиває гра? Як ця методика сприяє розвитку творчості, креативності та емоційної чутливості дітей? Як вправу можна інтегрувати в заняття з фізичного виховання?	5
5. Розробити комплекс із 3–4 вправ із м’ячем за методом Кріспіані.	Передбачити у вправах: перехресні та ротаційні рухи; поєднання рухових і мисленнєвих завдань; індивідуальну та командну роботу; адаптацію вправ для дітей із різним рівнем підготовленості. Визначити: які когнітивно-моторні навички розвивають вправи? Як вправи впливають на координацію, увагу та швидкість реакції? Як методику можна використовувати на заняттях з фізичного	5

	виховання?	

У випадку, якщо пропущено понад 50% навчального часу, передбаченого програмою підвищення кваліфікації, документ про підвищення кваліфікації не видається.

Документ про підвищення кваліфікації: сертифікат.

Вартість (у разі встановлення): безоплатний характер надання освітньої послуги для слухачів курсів підвищення кваліфікації за регіональним замовленням місцевих органів управління освітою, вартість згідно з кошторисом відповідно до порядку надання платних послуг для всіх інших категорій.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Зміст програми складається з двох модулів та шістьох взаємопов'язаних тем. Після опрацювання трьох модулів передбачено виконання практичних робіт. На етапі завершення навчання за Програмою слухачі складають підсумковий тест із 10 питань. Максимальна кількість балів, яку можуть отримати учасники 100 балів. Прохідний бал – 50. Учасники, які успішно пройшли навчання, виконали практичну роботу та склали підсумковий тест, отримують сертифікат.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає 30 год, з них 8 год – лекційні заняття, 16 год – практична робота, 5 год – самостійна робота, 1 год – контрольні заходи.

Навчально-тематичний план

Назва теми	Кількість годин			
	Теоретична складова	Практична складова	Самостійна робота	Разом
Модуль 1. Інноваційні методики фізичного виховання в закладах дошкільної освіти Польщі				
Інтеграційно-мотиваційне заняття. Ознайомлення з програмою. Очікування слухачів.		2		2
Тема 1.1. Eduball (розвивальні м'ячі) та mini-eduball (міні розвивальні м'ячі) у формуванні математичної та мовлених компетентностей дошкільників	2	2	1	6
Тема 1.2. «Навчання і рух», «Рух для навчання» – інноваційні	2	2	1	6

методики для дітей дошкільного віку з формування математичної компетентності з розладами координації				
Разом за модулем:	**4**	**6**	**2**	**14**
Модуль 2. Комбінована методика «Рух – координація – навчання»				
Тема 2.1. Напрям методики «Розумний м'яч» для розвитку координації та активізації різних ділянок головного мозку	1	3	1	6
Тема 2.2. Напрям методики «Компетентнісно-орієнтовані завдання у фізичному вихованні дітей дошкільного віку»	1	3	1	6
Разом за модулем:	**2**	**6**	**2**	**12**
Модуль 3. Інноваційні методики фізичного виховання в закладах дошкільної освіти Греції та Італії				
Тема 3.1. Грецька інноваційна методика «Кінетична театралізована гра» як засіб розвитку творчих і пізнавальних здібностей дітей дошкільного віку	1	2		3
Тема 3.2. Італійська інноваційна методика «Метод Кріспіані» як засіб всебічного й гармонійного розвитку дітей дошкільного віку	1	2	1	5
Разом за модулем:	**2**	**4**	**1**	**8**
Контрольні заходи (тестування)			**1**	**1**
Всього	**8**	**16**	**6**	**30**

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Модуль 1. Інноваційні методики фізичного виховання в закладах дошкільної освіти Польщі

Інтеграційно-мотиваційне заняття.

Знайомство з слухачами, реєстрація, ознайомлення з навчальним планом. Заняття відбувається у формі інтерактивної взаємодії зі слухачами.

Тема 1.1. Eduball (розвивальні м'ячі) та mini-eduball (міні розвивальні

м'ячі) у формуванні математичної та мовлених компетентностей дітей дошкільної освіти

Поняття інноваційного навчання молодших школярів як сучасний педагогічний підхід, що ґрунтується на інтеграції рухової активності з пізнавальною діяльністю. Рухово-ігрова діяльність – засіб розвитку когнітивних функцій, уваги, мислення та навчальної мотивації здобувачів дошкільної освіти. Використання м'ячів Eduball і Mini-eduball – інноваційний дидактичний інструмент, що забезпечує поєднання руху з навчальним змістом і сприяє формуванню мовленнєвих, математичних та інтелектуальних умінь. Організація рухово-ігрових вправ на основі природних рухів (бігу, стрибків, кидків, ловіння), які активізують пізнавальну діяльність, розвивають координацію, увагу та швидкість реакції.

Інтегровані напрями навчання у процесі рухової діяльності – засіб засвоєння кольорів, літер, цифр, арифметичних дій, а також розвиток мовлення, моторики та базових навчальних умінь, що забезпечує міжпредметну інтеграцію в дошкільній освіті. Освітня цінність інноваційного підходу у гармонійному поєднанні фізичного, когнітивного, мовленнєвого та соціального розвитку дітей дошкільного віку.

Тема 1.2. «Навчання і рух», «Рух для навчання» – інноваційні методики для дітей дошкільного віку з формування математичної компетентності та для дітей з розладами координації.

Методика «Навчання і рух» як сучасний педагогічний підхід, що поєднує навчальні завдання з фізичною активністю, де рух виступає засобом засвоєння знань і розвитку пізнавальних процесів у дошкільників. Концепція «Рух для навчання» як природний механізм розвитку дитини, що ґрунтується на використанні гри та рухової діяльності для формування базових навчальних умінь, когнітивних функцій і соціальних навичок. Урахування вікових особливостей дітей, етапності формування рухових і розумових дій та поступового ускладнення навчальних завдань.

Використання спеціальних вправ та інструментів, спрямованих на розвиток мозкової діяльності, вестибулярної системи, координації рухів і зниження впливу первинних рефлексів як основи гармонійного розвитку дитини. Фізичні вправи, що поєднують рухову активність із навчальними завданнями (лічба, розпізнавання форм і кольорів), а також сприяють зміцненню зв'язку між рухом і мисленням. Вплив на фізичний розвиток та можливість інтеграції у процес фізичного виховання в дошкільній освіті.

Модуль 2. Комбінована методика «Рух – координація – навчання»

Тема 2.1. Напрям методики «Розумний м'яч» для розвитку координації та активізації різних ділянок головного мозку

Методика «Рух – координація – навчання» як сучасний педагогічний підхід, спрямований на всебічний розвиток дошкільників через інтеграцію рухової активності, координаційних вправ і навчальних завдань. Цілісність пізнавально-рухової діяльності та рухової активності, вплив на розвиток мислення, мовлення, комунікативних умінь і навчальних навичок. «Розумний м'яч» – інноваційний засобів розвитку моторики, когнітивних функцій і командної взаємодії дітей у процесі рухово-ігрової діяльності.

Виконання спеціальних вправ із м'ячем, спрямованих на стимуляцію нервової системи, розвиток координації та уваги через зміну траєкторії руху і виконання цільових завдань. Світлові та звукові сигнали як засоби сенсорної активації, що підвищують ефективність навчально-рухової діяльності та засвоєння матеріалу.

Тема 2.2. Напрям методики «Компетентнісно-орієнтовані завдання у фізичному вихованні дітей дошкільного віку»

Основи компетентнісного підходу у фізичному вихованні в умовах Стандарту дошкільної освіти як сучасна освітня парадигма, спрямована на формування не лише рухових умінь, а й ключових життєвих компетентностей. Педагогічні ситуації як засоби формування ключових компетентностей дошкільників. Вплив поєднання рухової активності з навчальними завданнями на розвиток наскрізних умінь – креативності, критичного мислення, комунікативних умінь і навичок співпраці та міжпредметну інтеграцію змісту фізичної культури.

Демонстрацію та виконання інтегрованих рухових вправ мовленнєвого, математичного й природничого спрямування, використання рухливих ігор для формування соціальних і громадянських компетентностей, створення власних ігрових сценаріїв та обговорення ефективності інтеграції рухових і пізнавальних завдань у розвитку здобувачів дошкільної освіти.

Модуль 3. Інноваційні методики фізичного виховання в закладах дошкільної освіти Греції та Італії

Тема 3.1. Грецька інноваційна методика «Кінетична театралізована гра» як засіб розвитку творчих і пізнавальних здібностей дітей дошкільного віку.

Кінетична театралізована гра – форма рухово-ігрової та художньо-естетичної діяльності, що поєднує рух, танець, пантоміму та міміку як засоби виразності й забезпечує інтегрований розвиток дошкільників. Формування емоційно-виражальних умінь, розвитку емоційної чутливості та здатності до самовираження, а також потенціалу невербальної комунікації через жести, пози та рухи як альтернативу словесному спілкуванню. Вплив вербальних виразів та музичного супроводу на розвиток творчості, креативності, емоційної чутливості та соціальної взаємодії здобувачів дошкільної освіти.

Тема 3.2. Італійська інноваційна методика «Метод Кріспіані» як засіб всебічного й гармонійного розвитку дітей дошкільного віку.

Метод Кріспіані як система рухових ігрових вправ із м'ячем, спрямована на розвиток координації, моторики та когнітивних функцій у дітей на основі чітких дидактичних принципів і структурованого підходу до навчання. Фізичні вправи, орієнтовані на розвиток перехресних і ротаційних рухів як базовий компонент моторного розвитку та формування міжпівкульної взаємодії мозку, а також поєднання рухових і мисленнєвих дій, що сприяє розвитку уваги, пам'яті, швидкості прийняття рішень і когнітивно-моторних навичок. Індивідуалізація та диференціація фізичних вправ відповідно до рівня підготовленості дітей, а також оцінка їх ефективності у формуванні координації, швидкості реакції та плавності рухів, що забезпечує гармонійний розвиток дошкільників у процесі практичної реалізації через ігри, тренувальні завдання та інтегровану рухову діяльність.

Контрольні заходи (тестування). Підсумкове тестування.

3.1. Орієнтовний перелік практичних завдань.

Практичне завдання № 1 (після опрацювання двох модулів).

Слухач (ПІБ): _____

Заклад освіти: _____

1. Рухлива естафета з використанням м'ячів Eduball

Ключовий виклик: поєднати рухову діяльність (біг, стрибки, кидки, ловіння) з виконанням інтелектуального завдання так, щоб зберегти баланс між фізичним навантаженням, навчальним змістом і командною взаємодією.

Стратегічна ціль: формування інтегрованого навчально-рухового середовища, що одночасно розвиває фізичні якості, когнітивні функції та навички співпраці здобувачів дошкільної освіти.

2. Комплекс вправ («Рух і навчання», «Рух для навчання»)

Ключовий виклик: інтегрувати в один комплекс вправи для розвитку вестибулярної системи, міжпівкульної взаємодії та когнітивних процесів без втрати педагогічної цілісності й доступності для дітей різного рівня підготовленості.

Стратегічна ціль: забезпечення комплексного психофізичного розвитку дошкільників через системне поєднання рухової активності з елементами уваги, пам'яті та мислення.

3. Гра/естафета «Рух–координація–навчання»

Ключовий виклик: одночасно організувати координаційні рухи з м’ячем, навчальні завдання, сенсорні сигнали та командну взаємодію без перевантаження уваги дітей.

Стратегічна ціль: розвиток когнітивно-рухової інтеграції, швидкості реакції та навчальної мобільності через багатоканальну діяльність у русі.

4. Кінетична театралізована гра / рухова сценка

Ключовий виклик: передати сюжет і емоції виключно через рух, міміку, жести та ритм, забезпечивши залучення всіх дітей у творчу взаємодію без вербальної домінанти.

Стратегічна ціль: розвиток емоційного інтелекту, креативності, невербальної комунікації та здатності до художнього самовираження через рухову діяльність.

5. Комплекс вправ за методом Кріспіані

Ключовий виклик: забезпечити одночасний розвиток перехресних і ротаційних рухів, когнітивних процесів та індивідуалізованого підходу до дітей різного рівня підготовленості.

Стратегічна ціль: формування когнітивно-моторної інтеграції, що підвищує координацію, увагу, швидкість реакції та ефективність навчально-рухової діяльності дошкільнят.

3.2. Орієнтовний перелік питань для самостійного опрацювання

Модуль 1. Інноваційні методики фізичного виховання в закладах дошкільної освіти Польщі

1. У чому полягає сутність інноваційного підходу Eduball і Mini-eduball та як він забезпечує інтеграцію рухової та пізнавальної діяльності дошкільнят?
2. Яким чином використання природних рухів (біг, стрибки, кидки, ловіння) сприяє розвитку когнітивних функцій, уваги та навчальної мотивації здобувачів дошкільної освіти?
3. У чому полягає різниця між методиками «Навчання і рух» та «Рух для навчання», і які спільні педагогічні принципи їх об’єднують?
4. Які засоби та вправи найбільш ефективні для розвитку вестибулярної системи, координації рухів і міжпівкульної взаємодії у дітей дошкільного віку?

5. Як інноваційні рухово-ігрові методики можуть бути інтегровані в заняття з фізичного виховання з формування математичних і мовленнєвих компетентностей?

Модуль 2. Комбінована методика «Рух–координація–навчання»

1. У чому полягає сутність комбінованої методики «Рух–координація–навчання» та як вона забезпечує розвиток когнітивно-рухової інтеграції здобувачів дошкільної освіти?
2. Яку роль відіграє напрям «Розумний м’яч» у розвитку координації, уваги, пам’яті та командної взаємодії дітей у процесі рухово-ігрової діяльності?
3. Яким чином використання світлових і звукових сигналів впливає на сенсорну активацію та ефективність засвоєння навчального матеріалу під час фізичних вправ?
4. Як компетентнісно-орієнтований підхід у фізичному вихованні сприяє формуванню ключових компетентностей відповідно до Стандарту дошкільної освіти?
5. Які методи інтеграції рухових і навчальних завдань є найбільш ефективними для розвитку креативності, критичного мислення та соціальних навичок дітей дошкільного віку?

Модуль 3. Інноваційні методики фізичного виховання в закладах дошкільної освіти Греції та Італії

1. У чому полягає сутність кінетичної театралізованої гри як інноваційної форми рухово-ігрової діяльності та які її основні педагогічні функції?
2. Яким чином рух, танець, пантоміма та міміка впливають на розвиток емоційно-виражальних умінь, творчості та емоційної чутливості дошкільників?
3. Як використання невербальних засобів комунікації (жести, пози, рухи) та музичного супроводу сприяє формуванню уяви, креативності та емоційного досвіду дітей?
4. У чому полягають основні принципи методу Кріспіані та як вправи з м’ячем сприяють розвитку координації, міжпівкульної взаємодії та когнітивно-моторних навичок?
5. Як можна індивідуалізувати та диференціювати рухові вправи за методом Кріспіані з урахуванням різного рівня фізичної підготовленості здобувачів дошкільної освіти?

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ
Основна література

1. Гриневич Л. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. Київ; 2016. 36 с.
2. Пангелова Н.Є, Пивовар А.А. Інтегрований розвиток інтелектуальних і фізичних здібностей дітей дошкільного віку в процесі рухової діяльності: монографія. Переяслав-Хмельницький: Домбровська Я.М.; 2018. 491 с.
3. Пасічник В.М, Мельник В.О, Ковальчук Л.В. Використання засобів інноваційних ігор у фізичному вихованні дітей дошкільного віку. OLYMPICUS. 2024;(3):112–21. DOI https://doi.org/10.24195/olympicus/2024–3.15
4. Пасічник В, Мельник В, Кудріна Н. Деякі аспекти використання інтегрованих занять в практиці фізичного виховання дітей дошкільного віку. Фізична культура, спорт та здоров'я нації. 2016; (1):141–5.
5. Пасічник В, Пітин М. Теоретико-методичні основи ігрової діяльності дітей дошкільного віку в процесі фізичного виховання: монографія. Львів: ЛДУФК ім. Івана Боберського; 2025. 284 с.
6. Приступа Є.Н, Виноградський Б.А, Петрина Р.Л, Петришин Ю.В, Окопний А.М, Пасічник В.М. Методика використання інтегрально-розвивальних м'ячів у інтелектуальному та фізичному розвитку дітей («Інтегрально-розвивальні м'ячі»). А. с. 37497 Україна. 156
7. Приступа Є, Пасічник В, Вовканич А. Комплексний розвиток здібностей дітей старшого дошкільного віку з використанням інтегрально-розвивальних м'ячів. Науковий дискурс у фізичному вихованні і спорті. 2023; 2: 37–47..
8. Приступа Є.Н, Петришин Ю.В, Виноградський Б.А та ін. Дидактичні ігри з м'ячами: навч. посіб. Львів: ЛДУФК; 2014. 206 с.
9. Приступа Є, Рокіта А. Тенденції підготовки фахівців фізичного виховання і спорту в Європі. Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: зб. наук. пр. Харків, 2003; (15):124–30.
10. Сороколіт Н. Компетентніснийпідхіду фізичному вихованні. In: Current issues of science and education. The XIV International Science Conference. Rome; 2021, p. 146–52.
11. Сороколіт Н.С. Методичні прийоми формування інформаційно-комунікативної компетентності учнів у процесі фізичного виховання. У:

Актуальні питання фізичної культури, спорту та ергометрії. Зб. тез III Міжнар. наук.-спорт. конг. Чер-нівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Юрія Федьковича.; 2022, с. 36–8.

12. Сороколіт Н. Модернізація шкільного фізичного виховання в період незалежності України : монографія. Львів : ЛДУФК ім. І. Боберського, 2025. 364 с. 157

13. Сороколіт Н. Можливість упровадження громадянських і соціальних компетентностей у фізичному вихованні. У: Зорій ЯБ, редактор. Фізична культура і спорт: досвід та перспективи. Матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф.; 8–9 квітня 2021. Чернівці: Чернівец. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича; 2021, с. 129–32.

14. Сороколіт Н.С. Шляхи впровадження математичної та інформаційно-комунікативної компетентностей у фізичне виховання школярів. Інноваційна педагогіка. 2022;44;3:54–7. DOI: https://doi.org/10.32843/2663–6085/2022/44/3.11

15. Сороколіт Н.С. Шляхи впровадження мовленнєвих компетентностей Нової української школи у фізичне виховання школярів. У: Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 5, Педагогічні науки: реалії та перспективи. Зб. наук. пр. Київ; 2021;84(2):79–3. DOI https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2021.84.2.17

16. Сороколіт Н, Римар О, Соловей А. Становлення шкільного фізичного виховання в Україні в період незалежності. Спортивний вісник Придніпров'я. 2018;2:135–9.

17. Сороколіт Н, Шиян О. Методичні рекомендації щодо запровадження наскрізної змістової лінії «Громадянська відповідальність»: фізична культура. Київ: Основа; 2018. 26 с.

18. Тарасенко В.Р. Інноваційні методи в освіті як крок до Європейського простору. У: Інноваційні методи в науці, техніці та освіті. Зб. наук. пр. Харків [Інтернет]; 2020 [цитовано 26 жовт. 2020];1, с. 269–71. Доступно на: https://univd.edu.ua/general/publishing/konf/14_05_2020_1/pdf/97.pdf.158

19. Турчик І, Сороколіт Н, Цюпак Б. Формування громадянських і соціальних компетентностей в учнів засобами фізичного виховання. У: Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). Зб. наук. пр. Київ; 2020;1(121):102–7. https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2019.1(121)20.20

20. Bronikowski M, Cichy I, Klichowski M, Kruszwicka A, Wawrzyniak S, Rokita A. Metoda mini-EduBall. Wychowanie i rozwój dziecka w świetle odkryć neuronauki. 2022; Wrocław. AWF.

21. Pasichnyk V, Khimenes K, Pityn M, Bas O, Hlukhov I, Hnatchuk Y, Drobot K. Physical condition of preschool children with disabilities in psychological and physical development. Journal of Physical Education and Sport. 2021;21(1);33:352–9. DOI:10.7752/jpes.2021.01033.

22. Pasichnyk V, Melnyk V, Levkiv V, Kovtsun V. Effectiveness of integral-developmental balls use in complex development of physical and mental abilities of senior preschool age children. Journal of Physical Education and Sport. 2015; 15(4); 775–80.

23. Pasichnyk V, Pityn M, Melnyk V, Karatnyk I, Hakman A, Galan Y. Prerequisites for the physical development of preschool children for the realization of the tasks of physical education. Physical Activity Review. 2018;6:117–26. DOI: 10.16926/par.2018.06.16.

24. Pasichnyk V, Pityn M, Melnyk V, Semeryak Z, Karatnyk I. Characteristics of the psychomotor system in preschool children with mental disabilities. Journal of Physical Education and Sport, 2018;47:349–55. DOI:10.7752/jpes.2018.s147.

25. Prystupa E, Rzepa T, Rokita A. Reakcje adaptacijne u dzieci niewidomych i niedowidzacych uprawiajacych gry i zabawy ruchowe.

26. Psychologiczne wspomaganie rozwoju psychicznego dziecka: teoria i badania / pod red. A. Czapigi. Wroclaw, 2006; 129–36.

27. Rokita A. (2025). The importance of physical activity in the holistic development of children in early school and preschool education. Elementary Education in Theory & Practice, 2025; 20(3[78]):137–55, https://doi.org/10.35765/eetp.2025.2078.09.159

28. Rokita A, Cichy I, Klichowski M, Rościszewska A, Przybyła T, Wawrzyniak S, Bronikowski M. From EDUballs to mini-EDUballs and BRAINballs. Innovative Learning Tools Integrating Cognition with Gross and Fine Motor Skills. 2024; Wrocław: AWF.

29. Rokita A., Mouratidou K., Magnanini A., Prystupa E.,Olechowska A., Rościszewska A., Żytko M., Wawrzyniak S. Learning by Moving. Innovative and Interdisciplinary Teaching Methods in Preschool and Primary Education : monografia. Wroclaw : Wroclaw University of Health and Sport Sciences, 2026. 126 p. ISBN 978-83-977864-2-4